

На основу члана 29. став 1. тачка 11. и члана 43. став 1. тачка 12. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, број 87/2018), члана 16. став 1. тачка 16, члана 63. став 1. тачка 29. и члана 121. став 1. Статута града Краљева („Службени лист града Краљева“, број 6/19-пречишћени текст), и Закључка Штаба за ванредне ситуације града Краљева број 2-2/24-XI од 02.10.2024. године, Градско веће града Краљева, на Тридесет седмој (ванредној) седници одржаној дана 11. октобра 2024. године, донело је

ЗАКЉУЧАК

I

Усваја се Извештај о раду Штаба за ванредне ситуације града Краљева за 2023. годину.

II

Саставни део закључка је Извештај о раду Штаба за ванредне ситуације града Краљева за 2023. годину, број 2-2/24-XI од 02.10.2024. године.

III

Закључак објавити у „Службеном листу града Краљева“.

Образложење

Правни основ за доношење закључка Градског већа о усвајању Извештаја о раду Штаба за ванредне ситуације града Краљева за 2023. годину јесу одредбе члана 29. став 1. тачка 11. и члана 43. став 1. тачка 12. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, број 87/2018), члана 16. став 1. тачка 16, члана 63. став 1. тачка 29. и члана 121. став 1. Статута града Краљева („Службени лист града Краљева“, број 6/19-пречишћени текст).

Чланом 29. став 1. тачка 11. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, број 87/2018) прописано је да јединица локалне самоуправе усваја годишњи план рада, као и да Градски штаб за ванредне ситуације, у складу са чланом 43. став 1. тачка 12. Закона, *израђује предлог годишњег Извештаја о раду и доставља надлежном органу на усвајање.*

Закључком број 2-2/24-XI од 02.10.2024. године, Штаб за ванредне ситуације града Краљева, утврдио је Предлог Извештаја о раду Штаба за ванредне ситуације града Краљева за 2023. годину.

На тај начин стекли су се сви услови да Градско веће града Краљева усвоји Извештај о раду Штаба за ванредне ситуације града Краљева за 2023. годину.

ГРАДСКО ВЕЋЕ ГРАДА КРАЉЕВА

Број: 06-310/2024

Дана: 11. 10. 2024. године

Председник Градског већа
градоначелник града Краљева

др Предраг Терзић, виши научни сарадник

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

ГРАД КРАЉЕВО

Штаб за ванредне ситуације

града Краљева

Број: 2-2/24-XI

Датум: 02.10.2024.

Краљево

На основу члана 41. и 43. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, број 87/18), члана 16. и члана 17. Уредбе о саставу, начину и организацији рада штабова за ванредне ситуације („Службени гласник РС“, бр.27/20),

Штаб за ванредне ситуације града Краљева на седници одржаној дана 02.10.2024. године, донео је:

ЗАКЉУЧАК

I

УТВРЂУЈЕ СЕ Предлог Извештаја о раду Штаба за ванредне ситуације града Краљева за 2023. годину.

II

УПУЋУЈЕ СЕ Предлог Извештаја из става I овог закључка, Градском већу града Краљева ради разматрања и усвајања.

Образложење

На седници одржаној 02.10.2024. године, Штаб за ванредне ситуације града Краљева је разматрао Предлог Извештаја о раду Штаба за ванредне ситуације града Краљева за 2023. годину, израђен од стране Одељења за послове цивилне заштите Градске управе града Краљева, након чега је уследило изјашњење по истом.

На основу члана 43. став 1. тачка 12. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, број 87/18), усвојени предлог из става I овог закључка, упућује се Градском већу града Краљева ради разматрања и усвајања.

На основу наведеног, одлучено је као у диспозитиву.

Закључак доставити: Градском већу града Краљева, Одељењу за ванредне ситуације у Краљеву СВС МУП РС, Одељењу за послове цивилне заштите и уз предмет.

КОМАНДАНТ ШТАБА

ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ

ГРАДА КРАЉЕВА

др Предраг Терзић, виши научни сарадник

ШТАБ ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ
ГРАДА КРАЉЕВА

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ

**ШТАБА ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ
ГРАДА КРАЉЕВА
ЗА 2023. ГОДИНУ**

КРАЉЕВО, 2024.

ИЗВЕШТАЈ

О РАДУ ШТАБА ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ ГРАДА КРАЉЕВА ЗА 2023. ГОДИНУ

У извештајном периоду, током 2023. године, Штаб за ванредне ситуације града Краљева, одржао је укупно 12 седница, од чега 7 електронских седнице, на којима је донето укупно 17 аката и то: 4 закључака, 5 препоруке и 8 наредби.

Табела 1 – преглед донетих аката у 2023. години Штаба за ванредне ситуације града Краљева

Редни број	Број акта	Датум акта	Назив акта
1	2-1/23-XI	06.01.2023.	Закључак о усвајању Извештаја о раду штаба за 2022. годину.
2	2-2/23-XI	06.01.2023.	Закључак о усвајању Плана рада Штаба за 2023. Годину.
3	2-4/23-XI	20.01.2023.	Препорука градоначелнику града Краљева за проглашење ВС на делу територије града Краљева
4	2-5/23-XI	20.01.2023.	Наредба о ангажовању субјеката од посебног значаја у циљу одбране од поплава (ЈКП "Путеви", ЈКП "Водовод", ЈКП "Чистића" и ДВП "Западна Морава").
5	2-6/23-XI	20.01.2023.	Наредба о ангажовању припадника цивилне заштите у циљу одбране од поплава.
6	2-7/23-XI	20.01.2023.	Наредба о спровођењу мера заштите и спасавања (забрана рада пловних угоститељских објеката и забрана шетања на градском кеју).
7	2-8/23-XI	20.01.2023.	Наредба којом је наложено ЈКП "Водовод" да организује редовну испоруку пијаће воде за МЗ Ушће употребом цистерне.
8	2-9/23-XI	23.01.2023.	Наредба о употреби и постављању противплавних система на ушћу реке Студенице у реку Ибар у циљу спречавања поплава.
9	2-10/23-XI	30.01.2023.	Препорука градоначелнику града Краљева за укидање ВС на делу територије града Краљева
10	2-11/23-XI	16.06.2023.	Препорука градоначелнику града Краљева за проглашење ВС на целокупној територији града Краљева
11	2-12/23-XI	16.06.2023.	Наредба о ангажовању субјеката од посебног значаја у циљу одбране од поплава (ЈКП "Путеви", ЈКП "Водовод", ЈКП "Чистића" и ДВП "Западна Морава").
12	2-13/23-XI	16.06.2023.	Наредба о ангажовању припадника цивилне заштите у циљу одбране од поплава.
13	2-14/23-XI	17.06.2023.	Наредба о ангажовању субјеката од посебног значаја у циљу одбране од поплава (Добровољно ватрогасни савез Краљево).
14	2-15/23-XI	20.06.2023.	Закључак о утврђивању захтева за помоћ у погонском гориву (упућен Окружном штабу за ВС)

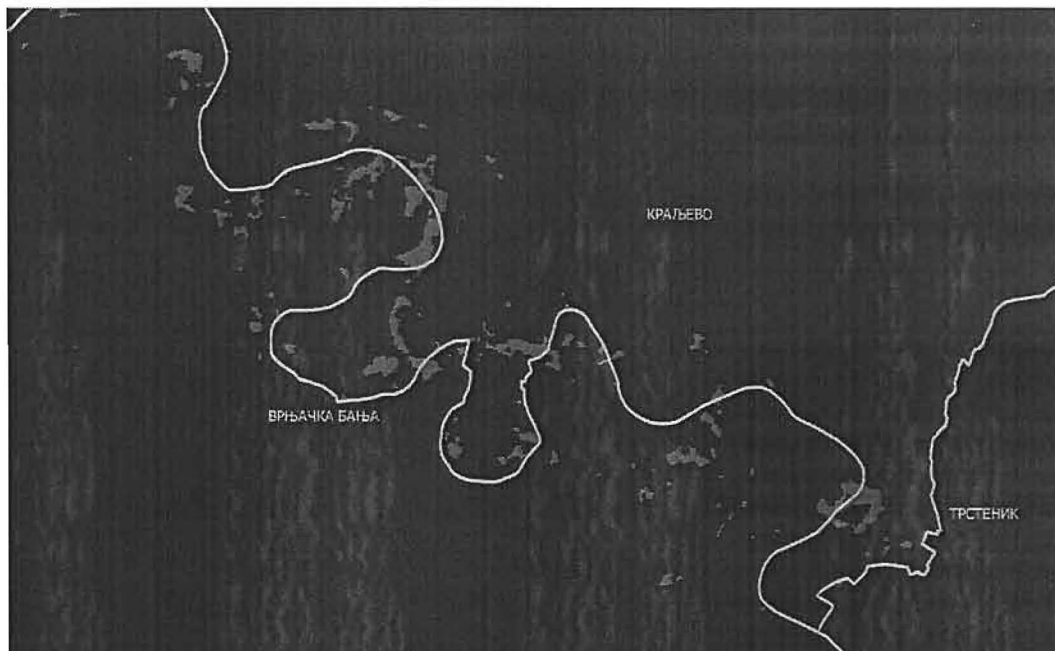
15	2-16/23-XI	21.09.2023.	Препорука градоначелнику града Краљева за укидање ВС на целокупној територији града Краљева
16	2-17/23-XI	21.09.2023.	Закључак о усвајању Извештаја о активностима током елементарних непогода на територији града Краљева.
17	2-18/23-XI	06.10.2023.	Препорука Градском већу града Краљева за стимулисање рада противградних стрелаца, а у циљу унапређења система одбране од града.

У 2023. години, територију града Краљева, захватило је више елементарних непогода. Почетком године, услед обилних падавина, забележен је рекордни ниво водосатаја реке Ибар на мерним тачакама. Услед настале ситуације, пре свега на реци Ибар, али и рекама Студеница и Западна Морава, Штаб за ванредне ситуације је 20. јануара прогласио ванредну ситуацију на делу територије града Краљева. Изливање реке Ибар довело је до штета у секторима: становање, пољопривреда и привреда, а укупне штете и губици су процењени на 179.368.750,00 дина (видети: http://civilnazastitakraljevo.rs/PDF/Izve%C5%A1taj_januar_2023.pdf). Најкритичније локације, током јануара месеца 2023. године, у приобаљу реке Ибар, су биле на територији Месних заједница Баре и Ушће. У односу на потребу, Штаб за ванредне ситуације је, преко повереника цивилне заштите и ватрогасно-сапсилачких једница, деловао на локацији ушћа реке Студенице у Ибар, односно, у кругу предузећа Екофарм из Ушћа (Одмењнска вода). Том приликом је инсталирано 120 метара мобилних противпоплавних система, уз подршку запослених предузећа Екофарм и надзор ЈВП Србијаводе (фотографије 1-3). Ови мобилни противпоплавне системи су добијени у пројекту ЕУ ЗА ТЕБЕ, као вид подршке градовима и општина слива Западне Мораве (видети: <https://civil-protection-disaster-resilience.euzatebe.rs/rs/o-projektu>).

Фотографије 1-3 – инсталација мобилних противпоплавних система на локацији Екофарм Ушће код Краљева, јануар 2023. год. (извор: Цивилна заштита Краљево)

Током месеца маја и јуна 2023. године, шира територија града Краљева је била захваћена поплавама (слика 1), како изливањима водотокова 1. реда, тако и појавом бујичних и унутрашњих вода (урбане поплаве). Најкритичније територије месних заједница су, у том периоду, биле: Обрва, Адрани, Грдица, Сирча, Роћевићи, Дракчићи и Мрсаћ.

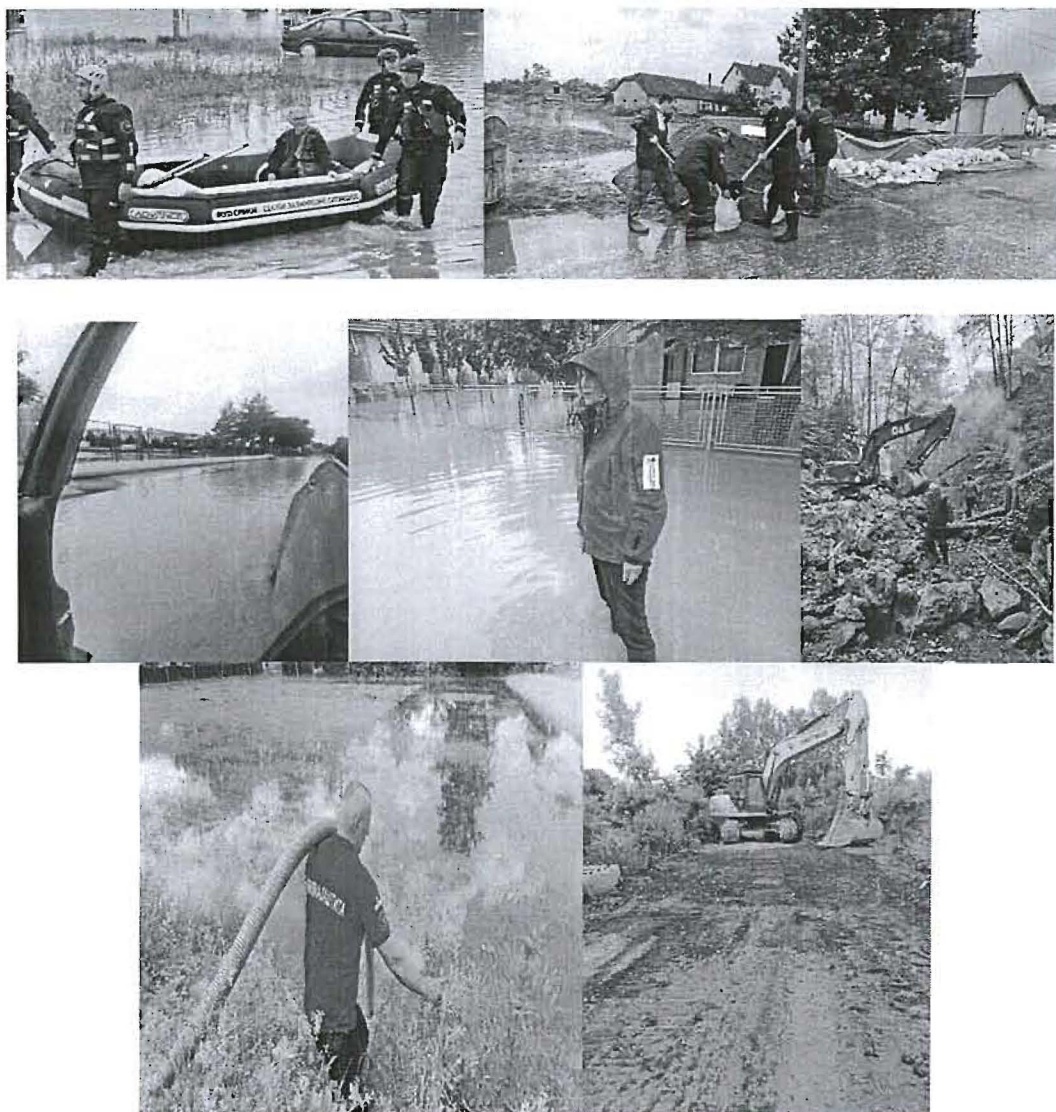
Слика 1 – Пример детектованог поплављеног подручја на граници општина Краљево и Врњачка Бања. Поплава је наступила у периоду између 7.6. и 19.6.2023. (извор: институт БиоСенс)

Велике штете су забележене на стамбеним објектима (око 200 стамбених објеката је било оштећено на територијама сеоских месних заједница), инфраструктури (посебно мостови и локални путеви на територији месних заједница Рођевићи, Лазац и Ибарска магистрала – фото 4), као и на пољопривреди (посебно Обрва, Адрани и Грдица). Додатно, неколико предузећа је претпело штете услед плавлeња производних погона и магацинских простора, посебно у индустријској зони Шеовац. На основу Извештаја о процени штета и потреба након елементарне непогоде из маја и јуна месеца 2023. године (видети: http://civilnazastitakraljevo.rs/PDF/Izvestaj_Maj-Jun_2023.pdf) и процењених штета и губитака на укупно 592.750.125,00 динара, може се закључити да највећи део заузимају штете и губици у сектору инфраструктуре (око 77% или 450.132.5000,00 динара). Влада Републике Србије је на седници одржаној 19. јуна, донела Одлуку о проглашењу елементарне непогоде (<https://www.obnova.gov.rs/uploads/useruploads/Documents/Odluka%20o%20progl%C5%A1enju%20elemenarne%20nepogode%20u%20maju%20i%20junu%202023..pdf>).

Фотографија 4 – штете на делу Ибарске магистрале у насељеном месту Адрани, прелаз преко Мусине реке, десна притока Западне Мораве (извор: Цивилна заштита Краљево)

Штаб за ванредне ситуације је 20. јуна прогласио ванредну ситуацију на читавој територији града. У циљу акција заштите и спасавања ангажовани су сви субјекти одређени посебним актима Градског већа, као и припадници цивилне заштите. Успешно су инсталирани мобилни противпоплавни системи у индустријској зони Шеовац, као и више хиљада џакова са песком на подручју месних заједница Грдица и Адрани. Додатно, уз подршку механизације и ресурса Коридора Србије, односно, предузећа „Bechtel ENKA UK Limited“ огранак Београд и ДВП Западне Мораве, реаговано је на ширем потезу трасе будућег аутопута Мораваски коридор. Акција припадника цивилне заштите, ромске националности, имала је за циљ подршку, пре свега, ромској популацији која је била угрожена елементарном непогодом. Један број стамбених објеката који је у власништву припадника ромске националности, био је поплављен у елементарној непогоди из маја-јуна месеца 2023. године. Акиције у циљу заштите и спасавања становништва и пружања подршке угроженом становништву, као и асанације терена, имали су и: Центар за социјални рад, Црвени крст и Завод за јавно здравље Краљево.

Фотографије 5 – 13 – акције на заштити и спасавању и подршци угроженом становништву на плавном подручју града Краљево, мај-јун 2023. године (извор: Цивилна заштита Краљево)

Ипак, елементарна непогода из маја-јуна 2023. год. је указала на потребу већих активности у циљу смањења ризика од поплава на следећим водотоковима:

- 1- Рођевићска – Врдилска – Мусина река
- 2- Стубалска река

У циљу адекватне заштите од будућих поплава, неопходно је детаљније снимање ових водотокова, са идентификацијом критичних локација, као и потребних активности (грађевински и др. радови) на унапређењу постојећег стања. Везано за претходно изнето, предлажу се израде Ситуационих анализа ових водотокова, са обсервацијом ширег подручја – Ерозиона подручја. Такође, у циљу регулисања и адекватних мера на Рођевићској реци, неопходно је укључити и општину Лучани, односно, део који се односи на село Каона, одакле и изворе, односно, настаје овај бујични водоток. За потребе реализације ових активности, али и када је у питању развој система цивилне заштите и ране најаве, од круцијалног значаја јесте наставак међуопштинске сарадње који је остварен потписивањем Споразума о сарадњи 19 градова и општина у сливу Западне Мораве (више на: <https://www.riskzm.rs/>).

У циљу обнове сектора становања, Влада Републике Србије је усвојила програм помоћи и обнове (видети: https://www.obnova.gov.rs/uploads/useruploads/Documents/Uredba_osteceni%20stambeni%20objekti_elem.nepogoda%20maj%20jun%202023%20_22.06.2023.pdf). Овим Програмом предвиђена је следећа помоћ:

Табела 2 – Приказ помоћи оштећеним стамбеним објектима у односу на програм помоћи; елементарна непогода из маја и јуна месеца 2023. године (извор: Министарство за јавна улагања)

Категорија оштећења	Износ помоћи
Прва категорија	200.000,00 динара износ државне помоћи
Друга категорија	300.000,00 динара износ државне помоћи
Трећа категорија	400.000,00 динара износ државне помоћи
Четврта категорија	500.000,00 динара износ државне помоћи
Пета категорија	800.000,00 динара износ државне помоћи
Шеста категорија	Објекти захваћени клизиштима – посебан програм помоћи

Процена је да ће се из Државног програма помоћи и обнове укупно исплатити око 60 милиона динара помоћи власницима оштећених стамбених објеката.

Добротворна Фондација Српске Православне Цркве Човекољубље, извршила је поделу грантова/картица за набавку покућства и остале потребе за 83 најугроженија поплавлена газдинства. Износ помоћи је 200 еура у динарској противвредности, по домаћинству.

У односу на посматране последице поплава, може се закључити следеће:

- 1- Када је реч о климатолошким условима, може се констатовати да су у свим посматраним поплавним догађајима, количине падавина и нивои река, посебно нивои реке Западне Мораве и реке Ибар, били исти или слични у апсолутним вредностима.

- 2- При истим или сличним климатским условима, у ранијим поплавним догађајима, било је поплављено и преко 1000 домаћинстава, док је у поплавама из 2023. године тај број око 200. Ово се посебно односи на насеље Грдица, где је у претходним поплавним догађајима било забележено око 300 поплављених домаћинстава, а 2023. године није био ни један стамбени објект поплављен.
- 3- При истим или сличним климатским условима, у ранијим поплавним догађајима, било је поплављено између 4 и 5 хиљада хектара пољопривредне површине, док је 2023. године величина поплављених пољопривредних површина око 500 хектара.
- 4- При истим или сличним климатским условима, у ранијим поплавним догађајима, забележене су штете на око 50 привредних субјеката, док је број оних који су имали индиректне губитке, много већи (ово се посебно односи на произвођаче и привреднике који су ослоњени на пољопривредну производњу). У поплавним догађајима 2023. године, број привредника који су претпели нека оштећења на имовини или производњи је мањи од 10.
- 5- При истим или сличним климатским условима, у ранијим поплавним догађајима, било је порушено и до 50 мостова и прелаза преко река. У овим поплавним догађајима, број порушених/оштећених мостова и прелаза је 10.
- 6- При истим или сличним климатским условима, у ранијим поплавним догађајима, услед високих водостаја реке Ибар, биле су забележене велике штете у приобаљу, а посебно је било угрожено извориште водоснабдевања у Жичком Пољу, па се дешавало да и до 30 дана вода из градског водовода није за пиће. У поплавним догађајима из маја и јуна месеца 2023. године, није дошло до поремећаја у функционисању градског водовода, а нема ни значајних штета у приобаљу реке Ибар, осим у делу Конаревског поља на малом броју пољопривредних површина и приобаља.

Разлози за забележене мање штете у свим посматраним секторима, стоје у следећим чињеницама:

- 1- Република Србија и град Краљево су уложиле велика новчана средства (на милионе еура у динарској противвредности) за изградњу нових и реконструкцију постојећих заштитних објеката на водотоковима на територији града Краљева, а посебно на рекама Ибар, Западна Морава, Мусина река и Гржа. Посебно су се, као позитиван пример изградње са принципом изградње бољег (енг. Building Back Better – BBB), мостова преко водотокова у Гледићском крају (Годачица, Лешево, Раваница и Чукојевац). Ови мостови су изграђени након поплава 2014. године, као инвестиција која је реализована кроз посебан програм обнове порушене инфраструктуре у поплавама 2014. године, а уз подршку Канцеларије за управљање јавним улагањима (сада Министарство за јавна улагања). Сви новоизграђени мостови су остали неоштећени након поплава 2023. године.
- 2- Изградњом будуће трасе Моравског коридора створиће се услови за апсолутну заштиту насељених места Грдице и Адрани, али и Врба и Ратина, као и привредних субјеката и пољопривредне производње.
- 3- Успостављањем система цивилне заштите и јачањем система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама на територији града Краљева, створени су услови за квалитетно реаговање у времену непосредно пре, као и током непогода. Ово се посебно односи на чињеницу да је реаговано на више места, како џаковима са песком, тако и са мобилним протипоплавним системима, чиме су спречене штете већих размера (населља Адрани, Грдица, Шеовац и Ушће).
- 4- Захваљујући оствареној међуопштинској сарадњи у сливу реке Западне Мораве и подршци добијеној од међународних организација УНДП, ФАО, Светске Банке, као домаћих институција и организација: Министарства за јавна улагања, Сектора за ванредне ситуације, Министарства државне управе и локалне самоуправе, Сталне конференције градова и општина, Црвеног крста и ДФСЦПЧ Човекољубље, добијена је одређена опрема, која је била у функцији током непогоде. Посебно се истиче реализовани пројекат: ЕУ за Србију отпорну на катастрофе (<https://www.euzatebe.rs/rs/projekti/eu-za-srbiju-otpornu-na-katastrofe>), у оквиру којег су набављене униформе за припаднике цивилне заштите и мобилни противпоплазни системи.
- 5- Оперативни план одбране од поплава за водоткове другог реда, који годинама уназад град Краљево самостално израђује и доноси, уз позитивна мишљења надлежног ЈВП Србијаводе, доприноси квалитетнијем и организованијем одговору на ризике изазавен поплавама.

Како би град Краљево наставио да јача отпроност читаве заједнице на ризике од поплава, предлаже се следеће:

- 1- Наставити са инвестицијама у заштитне објекте, а посебно на сливу Мусине реке и Гледићске, односно, Велике реке, као и Мрсаћке реке.
- 2- Унапредити систем ране најаве. Са надлежним републичким институцијама, пре свге РХМЗ и СВС МУП-а, инсистирати на квалитетнијем систему упозрења и мерења климатских фактора. Повећати број мерних станица и успоставити посебне процедуре и канале у комуникацији, које ће укључити и угрожено становништво.
- 3- Наставити са улагањима и развојем цивилне заштите. Ово подразумева даље опремање и едукацију припадника цивилне заштите, као и повећање броја припадника.
- 4- Наставити са сарадњом са локалним самоуправама у сливу реке Западне Мораве. Такође, наставити са сарадњом са домаћим и међународним институцијама и организацијама, посебно на теме смањења ризика од катастрофа и цивилне заштите.
- 5- У сарадњи са надлежним Министарствима, као и локалним самоуправама у сливу Западне Мораве, успоставити снимање и третман клизишта, посебно када она угрожавају критичну инфраструктуру и стамбене објекте.
- 6- Промовисати и додатно подржати осигурање, како пољопривредне производње, тако и стамбених једница. Ово је неопходно урадити и за објекте јавне намене, као и социјално најугроженије категорије. Посебне мере у циљу смањења ризика од катастрофа и јачање отпорности сектора пољопривреде предузети у оквиру Програма за развој пољопривреде.
- 7- Даље интегрисати особе са инвалидетом и социјалне категорије у систем локалне управе, а посебно у делове система који су надлежни за социјалну заштиту, као и за смањење ризика од катастрофа и цивилну заштиту.
- 8- Кроз деловање инспекцијских служби и комуналне милиције, појачати надзор на плавном подручју, посебно на критичној инфраструктури, али и комуналних делатности.
- 9- У односу на Програм за уређивање грађевинског земљишта, приоритет активности и инвестицаја, усмерити ка јачању постојеће и изградњи будуће инфраструктуре са аспекта ризика од катастрофа и климатских промена.
- 10- Формирати Локални центар за адаптацију и митигацију на измењене климатске услове. Овај центар треба да препозна примере добре праксе, али и уочи могућности да ојача постојећу инфраструктуру, као и биодиверзитет на климатске промене и катастрофе повезане са изменама у клими.

Трећа елементарна непогода која се десила у јулу месецу 2023. године, представља деловање, пре свега, града на територији града Краљево, а посебно територије месних заједница: Грдица, Адрани, Хигијенски Завод, Центар и Сирча. Влада Републике Србије је 2. августа донела Одлуку о проглашењу елементарне непогоде јак олујни ветар, град и кишу проузрокована климатским променама, која је у јулу 2023. године захватила делове територије Републике Србије (видети: https://www.obnova.gov.rs/uploads/useruploads/Documents/Odluka%20o%20progla%C5%A1enju%20elemenarnе%20nepogode%20u%20julu%202023_oluјni%20vetar,%20grad%20i%20ki%C5%A1a.pdf). Штете и губици изазвани овом елементарном непогодом су настале у секторима привреде, пољопривреде и стамбеном сектору. Комисија за процену штета и потреба након елементарне и друге непогоде је израдила посебна Извештај, којим су укупне штете и губици забележени након елементарне непогоде из јула месеца 2023. године, процењени на 389.670.000,00 динара. Највећи део штета, око 257 милиона динара, констатован је у сектору становања. Преко 2000 стамбених објеката на подручјима Месних заједница Грдица, Адрани, Хигијенски Завод, Центар и Сирча су претпела оштећења, пре свега на кровним покривачима. Влада Републике Србије је на седници одржаној 7. августа 2023. године донела Уредбу о утврђивању државног програма помоћи и обнове оштећених породичних стамбених објеката (видети: https://www.obnova.gov.rs/uploads/useruploads/Documents/Uredba_o%C5%A1te%C4%87eni%20stambeni%20objekti_oluја%20jul%202023.pdf), а на седници од 18. августа донета је и Уредба о утврђивању Државног помоћи и обнове и за оштећене стамбене зграде. Процена је да ће се из Државног програма помоћи и обнове укупно исплатити око 100 милиона динара помоћи власницима оштећених стамбених објеката.

Штаб за ванредне ситуације града Краљево је у континуитету пратио епидемиолошку ситуацију на територији града Краљево и окружењу, па се сходно актуелној епидемиолошкој ситуацији и извештавању надлежног Завода за јавно здравље Краљево, на дан 25.12.2023. године, град Краљево

сврстава у „црвену зону“, односно процењен је већи степен ризика од преношења вируса у популацији (слика 2). Од почетка епидемије у Краљеву укупан број регистрованих случајева је 54.875 (3.948 забележених нових случајева у 2023. години).

ЕПИДЕМИОЛОШКА СИТУАЦИЈА КОРОНА ВИРУСА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА КРАЉЕВА - 2023. ГОДИНА

Табела 1 – приказ епидемиолошке ситуације према извештајима болничног завода за јавно здравље Краљева

Период	Број узорака	Број позитивних	Степен ризика
26.12.2022.-01.01.2023.	1478	112	умерени степен
02.01.-08.01.2023.	1745	108	умерени степен
09.01.-15.01.2023.	2028	150	умерени степен
16.01.-22.01.2023.	2236	136	умерени степен
23.01.-29.01.2023.	1863	89	умерени степен
29.01.-05.02.2023.	1908	131	умерени степен
06.02.-12.02.2023.	1957	107	умерени степен
13.02.-19.02.2023.	1636	125	умерени степен
20.02.-26.02.2023.	1657	142	умерени степен
27.02.-05.03.2023.	1384	138	умерени степен
06.03.-12.03.2023.	1235	126	умерени степен
13.03.-19.03.2023.	1086	128	умерени степен
20.03.-26.03.2023.	1051	169	умерени степен
27.03.-02.04.2023.	897	136	умерени степен
03.04.-09.04.2023.	832	104	умерени степен
10.04.-16.04.2023.	755	100	умерени степен
17.04.-23.04.2023.	825	80	умерени степен
24.04.-30.04.2023.	728	46	мањи степен*
01.05.-07.05.2023.	628	33	мањи степен
08.05.-14.05.2023.	641	28	мањи степен
15.05.-21.05.2023.	606	24	мањи степен
22.05.-28.05.2023.	645	25	најнижи степен
29.05.-04.06.2023.	517	23	најнижи степен
05.06.-11.06.2023.	559	21	најнижи степен
12.06.-18.06.2023.	592	6	најнижи степен
19.06.-25.06.2023.	492	5	најнижи степен
26.06.-02.07.2023.	95	0	најнижи степен
03.07.-09.07.2023.	101	0	најнижи степен
10.07.-16.07.2023.	94	0	најнижи степен
17.07.-23.07.2023.	77	3	најнижи степен
24.07.-30.07.2023.	88	10	најнижи степен
31.07.-06.08.2023.	98	8	најнижи степен
07.08.-13.08.2023.	105	9	најнижи степен
14.08.-20.08.2023.	112	15	најнижи степен
21.08.-27.08.2023.	126	20	најнижи степен
28.08.-03.09.2023.	146	28	најнижи степен
04.09.-10.09.2023.	166	41	мањи степен
11.09.-17.09.2023.	224	48	мањи степен
18.09.-24.09.2023.	371	82	мањи степен
25.09.-01.10.2023.	381	80	мањи степен
02.10.-08.10.2023.	417	90	мањи степен
09.10.-15.10.2023.	409	83	мањи степен
16.10.-22.10.2023.	448	106	умерени степен
23.10.-29.10.2023.	431	99	умерени степен
30.10.-05.11.2023.	389	74	мањи степен
06.11.-12.11.2023.	382	79	мањи степен
20.11.-26.11.2023.	470	129	умерени степен
27.11.-03.12.2023.	585	208	умерени степен
04.12.-10.12.2023.	687	212	већи степен
11.12.-17.12.2023.	678	145	већи степен

*граница између жуте и зелене зоне

Слика 2 – Приказ епидемиолошке ситуације Корона вируса за 2023. годину на територији града Краљева (извор: Завод за јавно здравље, обрадио Одељење за послове цивилне заштите)

Као и претходних година, анализирајући елементарне непогоде, може се закључити да су три кључна фактора, која диктирају време, обим и трајање елементарних непогода:

- 1- **Време** - хидрометеоролошки и климатски фактори.
- 2- **Инфраструктура** - стање инфраструктурних објеката: путеви, мостови, канали и др. Овај проблем, повезан је са **економским проблемима**, односно изостанком инвестиција у превентиву у претходном периоду (уназад 30 година), што као последицу да и најмање падавине или интензивни временски, односно хидрометеоролошки услови, изазову штете већих размера.
- 3- **Људски ресурси** - локално становништво и лица ангажована у циљу заштите и спасавања, као и комуналних и других услуга. Највећи проблем у случајевима забележених елементарних непогода, као и других ванредних дешавања, представља изостанак људи, како обучених за поступање, тако и са простора угрожених Месних заједница, односно неповољна демографска структура.

У односу на све претходно изнето, могу се дати и препоруке, не само за планирање рада Штаба за ванредне ситуације града Краљева, већ и за израду планова свих субјеката и институција од значаја за процесе смањења и управљања ризицима од катастрофа, без обзира да ли су јавна или приватна предузећа, државне или невладине организације. Приликом израде секторских и других

планских аката, у односу и на нови Закон о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС“, број 30/18), неопходно је **елементе везане за ризике и мере, као и климатске промене, обавезно уважавати у свим фазама планирања**. Када су у питању инфраструктурне мере, тј. инвестиције које ће се усмеравати у изградњу како заштитних објеката, тако и објеката који ће бити отпорни на елементарне непогоде и климатске промене, неопходно је унети концепте „**плавих**“ и „**зелених**“ **решења**, односно неинвазивних, самоодрживих инжењерских решења, која ће бити, пре свега, у функцији одрживог развоја, као и заштите животне средине.

У наредној табели дат је преглед актуелних пројеката:

Табела 2 – Приказ пројеката у којима учествује град Крљево на тему смањења ризика од катастрофа

НАЗИВ ПРОЈЕКТА	ПАРТНЕР / ДОНАТОР	ЦИЉЕВИ ПРОЈЕКТА
ADAPT	IUCN	Обука „Примена Решења заснованих на природи за прилагођавање на климатске промене и смањење ризика од катастрофа на Западном Балкану“. http://civilnazastitakraljevo.rs/primena-resenja-zasnovanih-na-prirodi-za-prilagodjavanje-na-klimatske-promene-i-smanjenje-rizika-od-katastrofa-na-zapadnom-balkanu/ Пројекат „Решења заснованих на природи и обнови шумских предела – Пилот локације у селу Гледић“ http://civilnazastitakraljevo.rs/resenja-zasnovana-na-prirodi-i-obnovi-sumskih-predela-pilot-lokaciju-u-selu-gledic/
PREPS	Добровољна фондација СПЦ Човекољубље	УНАПРЕЂЕЊЕ СТАЊА КРИТИЧНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ. http://civilnazastitakraljevo.rs/akcija-unapredjenja-stanja-kriticne-infrastrukture/ Пројекат „Јачање отпорности на природне катастрофе и унапређење стратегија приправности – ПРЕПС“ (више на: https://www.covekoljublje.org/rs/vesti/2/2021/09/09/iacanje-otpronosti-na-prirodne-katastrofe-i-unapredjenje-strategija-pripravnosti.html)
EU ZA TEBE- IPA 2019/2020	UNDP, Сектор за ванредне ситуације МУП-а и Министарство за јавна улагања Владе Републике Србије	Започета реконструкција објекта на Рудну – регионални центар за обуку повереника ЦЗ https://www.euzatebe.rs/rs/projekti/eu-za-srbiju-otpornu-na-katastrofe
MCR 2030	UNDRR	Иницијатива 2030 „Учинимо градове отпорним“ http://civilnazastitakraljevo.rs/izvestaj-sa-vebinara-odrzanog-06-05-2021-godine-inicijativa-2030-ucinimo-gradove-otpornim/
Споразум о међуопштинској сарадњи 19 градова и општина у сливу Западне Мораве	ФАО, СКГО, UNDP, Сектор за ванредне ситуације МУП-а и Министарство за јавна улагања Владе Републике Србије	Споразум о међуопштинској сарадњи 19 градова и општина у сливу Западне Мораве и формирање заједничке службе за послове цивилне заштите https://riskzm.rs/
Споразум о сарадњи са општином Врачар	Потписници споразума, буџет Републике Србије, донације	Појачана видљивост и учешће особа са инвалидитетом у систему смањења ризика од катастрофа у ванредним ситуацијама, кроз институционалну и социјалну подршку, као и кроз њихово укључивање у све фазе управљања ризиком од катастрофа.

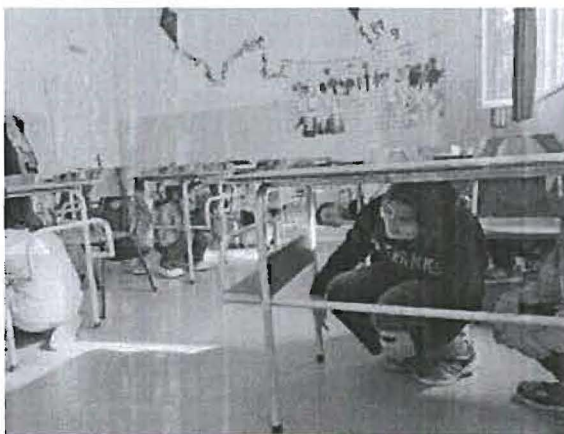
Успостављен је систем вежби цивилне заштите у основним школама, као и укључивање субјеката од посебног значаја у систем ЦЗ преко организације вежби. Издвајамо:

- Отварање Визиторског центра у Студеници, као део активности у пројекту EVERGREEN, финансиран од стране УНДП Србија. Овај центар ће послужити за надзор стања шума у делу месне заједнице Студеница, али и као центар за рану најаву шумских пожара. Центар представља склоп јединствених технолошких решења и система управљања и коришћења од стране шире јавност. Интеграцију система у постојеће системе веза извршено је уз подршку предузећа Телеком Србија.

Фотографије 14-15 – Визиторски центар за рану најаву шумских пожара у Студеници (извор: Цивилна заштита Краљево)

- 13.10.2023. године, у циљу обележавања Међународног дана смањења ризика од катастрофа, вежба цивилне заштите: ЕВАКУАЦИЈА У СЛУЧАЈУ ЗЕМЉОТРЕСА, изведена је у свим основним школама, истовремено, са почетком у 12 часова. У циљу припрема вежби, од 11 часова, повереници цивилне заштите и инструктори Црвеног крста Краљево, извршили су едукацију наставног и ваннаставног особља, као и ученика у школама. Том приликом, подељен је и штампани материјал – упутства за понашање пре, у току и након земљотреса. Централна вежба ЦЗ – „ЕВАКУАЦИЈА У СЛУЧАЈУ ЗЕМЉОТРЕСА“, изведена је у ОШ „Чибуковачки Партизани“. Додатно, Одељење за ванредне ситуације у Краљеву Сектора за ванредне ситуације МУП-а извело је вежбу интервенције/гашења пожара по добијеној дојави за пожар. Подршку припреме и реализације ових активности, пружила је Добротворна Фондација Српске Православне Цркве „Човекољубље“.

Фотографија 15 – Вежба цивилне заштите у школама (извор: Цивилна заштита Краљево)

Акције 13.10.2023. године, у циљу обележавања Међународног дана смањења ризика од катастрофа, су изведене у сарадњи са Министарством просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Школском управом Краљево, Министарством за јавна улагања Владе Републике Србије, Одељењем за ванредне ситуације у Краљеву Сектора за ванредне ситуације МУП-а, Црвеним Крстом Краљево, а уз подршку ДФ СПЦ „Човекољубље“ и њихових партнера (више на: <http://civilnazastitakraljevo.rs/13-oktobar-medjunarodni-dan-smanjenja-rizika-od-katastrofa/>).

13.10.2023. године, у циљу обележавања Међународног дана смањења ризика од катастрофа, подељен је посебан материјал/упутства за различите категорије становништва, а све у сврху правилног информисања за поступање пре, непосредно пре, у току и након катастрофа – **УПУТСТВО ЗА ДИРЕКТОРЕ ШКОЛА, УПУТСТВО ЗА НАСТАВНИКЕ, УПУТСТВО ЗА УЧЕНИКЕ** итд.

На крају, даје се приказ, активности Штаба за ванредне ситуације града Краљево током 2023. године, кроз табелу са евалуацијом планираних и реализованих активности у 2023. години.

Табела 2 – приказ планираних и реализованих активности Штаба за ванредне ситуације града Краљева током 2023. године

Редни број	Планиране активност Планом рада Штаба за 2022. годину.	Начин реализације
1	Разматрање и усвајање Извештаја о раду Штаба за ванредне ситуације града Краљева за 2024. годину и Плана рада Штаба за ванредне ситуације града Краљева за 2023. годину.	Донет Закључак Штаба број 2-1/23-XI од 06.01.2023. године којим је усвојен Предлог Извештаја о раду Штаба за ванредне ситуације града Краљева за 2022. Годину. Скупштина града Краљева усвојила га је 27.02.2023.. године под бројем 06-85/2023-I. Донет Закључак Штаба број 2-2/23-XI од 06.01.2023. године којим је усвојен Предлог Извештаја о раду Штаба за ванредне ситуације града Краљева за 2022. Годину. Скупштина града Краљева усвојила га је 27.02.2023.. године под бројем 06-86/2023-I.
2	Активности у циљу сузбијања појаве и ширења епидемије заразне болести COVID-19	Штаб за ванредне ситуације града Краљева је вршио континуирано извештавање о епидемиолошкој ситуацији посредством медија, а у циљу информисања јавности, па се сходно актуелној епидемиолошкој ситуацији и извештавању надлежног Завода за јавно здравље Краљево.
3	Разматрање и усвајање Извештаја о спремности субјеката система смањења ризика од катастрофа и управљање ванредним ситуацијама за спровођење превентивних и оперативних мера заштите од поплава на водама I и II реда	У склопу израде и разматрања Оперативног плана одбране од поплава за водотокове II реда на територији града Краљева за 2023. годину, разматрани су и извештаји субјеката система смањења ризика од катастрофа.
4	Разматрање и упознавање са Оперативним планом одбране од поплава за водотокове другог реда на територији града Краљева за 2023. годину	Оперативни план одбране од поплава за водотокове II реда на територији града Краљева за 2023. годину разматран је на седници Штаба одржаној 06.01.2023. године. Исти је усвојен на седници Градског већа одржаној 02.02.2023. године, под бројем 011-47/2023-I од 02.02.2022. године.
5	Разматрање и давање мишљења на Планове заштите и спасавања	Акти су у финалној фази израде.
6	Разматрање и усвајање Плана за смањење ризика од катастрофа	Акт је у финалној фази израде.
7	Разматрање и усвајање Извештаја о стању средстава за узбуњивање и изради Студије покривености система јавног узбуњивања	Израђена је Студија Акустичке покривености од стране изабраног понуђача "ЛОЛА АУДИО" Београд и прослеђена Одељењу за ванредне ситуације у Краљеву Сектора за ванредне ситуације МУП-а. На основу израђене Студије приступиће се изградњи система за јавно узбуњивање.
8	Обуке повереника и заменика повереника цивилне заштите	У склопу различитих пројеката организовано више обука за припаднике цивилне заштите.
9	Едукација становништва (акценат на децу предшколског и школског узраста) за понашање и превентивне мере код појава еменетарних непогода и других несрећа	У склопу обележавања међународног Дана смањења ризика од катастрофа (13. октобар), у сарадњи са Школском управом, у свим основним школама на територији града Краљева, организоване вежбе евакуације школа у случају катастрофа, у циљу едукације ученика и запослених у школама. Подељен је посебан материјал/упутства за различите категорије становништва, а све у сврху правилног информисања за поступање пре, непосредно пре, у току и након катастрофа –УПУТСТВО ЗА ДИРЕКТОРЕ ШКОЛА, УПУТСТВО ЗА НАСТАВНИКЕ, УПУТСТВО ЗА УЧЕНИКЕ итд.

10	Разматрање и усвајање Извештаја о спремности у вези са заштитом и спасавањем од пожара у летњем периоду, мера противградне заштите и отклањање последица суше	На седници одржаној 06.10.2023. године, а у циљу унапређења система противградне заштите, Штаб за ВС је донео Препоруку број 2-18/23-XI од 06.10.2023. године, којом је предложио Градском већу града Краљева да у складу са Одлуком о организацији и функционисању цивилне заштите на територији град Краљева („Службени лист града Краљева“, број 28/22) у циљу унапређења система одбране од града, стимулише противградне стрелце у појединачном износу од по 27.000,00 динара.
11	Редовно праћење опасности, обавештавање становништва о опасностима, о предузимању превентивних мера за смањење ризика од елементарних непогода и других несрећа, као и о предузимању потребних мера	Штаб за ванредне ситуације града Краљева, као и субјекти система су предузимали превентивне мере на смањењу ризика од поплава. Праћене су опасности од елементарних непогода и других несрећа. Кординација, комуникација и извештавање везано за могуће поплаве на Ибру, Морави итд. су биле на високом нивоу.
12	Разматрање и усвајање Извештаја о спремности у случају снежних падавина, поплава и других елементарних непогода	Стручно - оперативни тим и јавна предузећа којима је поверено одржавање путних праваца координирају активности према евентуалним потребама. У периоду од 15.11. до 15.03. у оквиру ЈКП "Путеви" Краљево постоји целодневно дежурство (00-24) у зимском режиму одржавања.
13	Вежбе цивилне заштите	13.10.2023. године, у склопу обележавања Међународног дана смањења ризика од катастрофа Вежба цивилне заштите: ЕВАКУАЦИЈА У СЛУЧАЈУ ЗЕМЉОТРЕСА, изведена је у свим основним школама, истовремено, са почетком у 12 часова. У циљу припрема вежби, од 11 часова, повереници цивилне заштите и инструктори Црвеног крста Краљева, извршили су едукацију наставног и ваннаставног особља, као и ученика у школама. Том приликом, подељен је и штампани материјал – упутства за понашање пре, у току и након земљотреса. Централна вежба ЦЗ – „ЕВАКУАЦИЈА У СЛУЧАЈУ ЗЕМЉОТРЕСА“, изведена је у ОШ „Чибуквачки партизани“. Додатно, Одељење за ванредне ситуације у Краљеву Сектора за ванредне ситуације МУП-а извело је вежбу интервенције/гашења пожара по добијеној дојави за пожар.
14	Учешће у заједничким активностима у оквиру Протокола/Споразума о сарадњи градова и општина у сливу Западне Мораве	Одржано је више састанака и заједничких обука за представнике ЈЛС у сливу Западне Мораве.
15	Разматрање и усвајање Анализе достигнутог нивоа организованости и оспособљености субјеката и снага система смањења ризика од катастрофа и управљање ванредним ситуацијама	Рађено континуирано у складу са планским документима. Достављено више извештаја СВС МУП-а у склопу редовног извештавања.
16	Разматрање и усвајање Плана рада Штаба за ванредне ситуације за 2024. годину	Предлог плана рада Штаба за ванредне ситуације града Краљева за 2024. годину је израђен и упућен у даљу процедуру.

17	Учешће у манифестацијама од значаја за систем смањења ризика од катастрофа и управљање ванредним ситуацијама: Међународни дан цивилне заштите 1. март, Међународни дан смањења ризика од катастрофа 13. октобар и др.	Узето је учешће у свим манифестацијама од значаја за систем смањења ризика од катастрофа (видети активност број 13).
----	--	---

ШТАБ ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ ГРАДА КРАЉЕВА

Број: 2-2/24-XI, од 02.10.2024. године

КОМАНДАНТ ШТАБА
ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ ГРАДА КРАЉЕВА

др Предраг Терзић, виши научни сарадник

